

Zondag 18 juni 1^e zondag na Trinitatis – Ik heb je nodig
Lezing: Jesaja 12 - Mattheus 9:35 – 10:14

In deze tijd van het jaar gaan veel mensen op pad – voor een paar dagen, een paar weken of zomaar een dagje weg.

Jezus stuurt zijn leerlingen ook op pad. Maar niet op vakantie. Ze moeten overal het verhaal van Gods koninkrijk gaan vertellen en vooral moeten ze overal de mensen helpen die dat nodig hebben.

Het bijbelgedeelte van vandaag zit vol met woorden die ver van ons afstaan. Het gaat over roeping, zending, een boodschap hebben, over radicaal zijn. Dat zijn geen gemakkelijke woorden voor ons, in deze tijd.

Heb je een roeping? vragen mensen me wel eens. Ik heb altijd de neiging gehad om wat relativerend te antwoorden. Roeping? Dat valt wel mee. Ik vind het zo'n groot, voor mij te groot woord.

En dan die radicaliteit waarmee Jezus zijn leerlingen op weg stuurt. 'Neem geen goud, zilver of koper, geen twee hemden, geen schoenen, geen stok voor onderweg mee.'

Ook deze radicale bezitsloosheid is voor ons vreemd. Alle bezit opgeven? Dat is toch ondenkbaar, onhaalbaar en onverstandig? En bovendien: met je bezit kun je toch juist veel goede dingen doen?

En zo kunnen we constateren dat dit gedeelte uit het evangelie ver van onze belevingswereld af. Staat het niet te ver van ons af om ons iets te kunnen zeggen en ons te inspireren? Ook als we kijken naar wat mensen in de loop van de tijd met deze woorden

hebben gedaan, worden we niet door hun voorbeeld bewogen, maar hebben we eerder de neiging om ons hoofd te schudden en minzaam te lachen.

Fransiscus van Assisi gooide zijn schoenen weg toen hij de verzen uit Matthéüs hoorde. Hij ging barvoets en armoedig door het leven.

En kluizenaars trokken de woestijn in, zonder bezit, met een verwijzing naar deze woorden.

En wat minder radicaal, de reformator Zwingli zei, met een beroep op deze tekst: predikanten hoeven geen geld te krijgen. Kleren en eten zijn voor hen voldoende.

Moet je, moet ik hun voorbeeld volgen?

Dat doet toch niemand. Velen hebben behoorlijk in hun maag gezeten met deze teksten. Ze probeerden ze wat af te zwakken of beter hanteerbaar te maken.

Ze zeggen: dit is niet een opdracht voor alle mensen, maar voor een kleine groep radicalen. Die moeten dit doen, plaatsvervangend voor anderen. In het gewone leven kom je hier niet ver mee.

Of ze zeggen: het gaat er niet om letterlijk te doen wat hier staat. Kijk naar de gezindheid die door de woorden heen klinkt.

Probeer daarnaar te leven. Anderen zeggen: wat hier staat, zou je eigenlijk moeten doen. Maar geen mens leeft zo.

Voor hen laat deze tekst zien hoe erg wij, zondige mensen, tekort schieten.

Er zijn er natuurlijk ook die zeggen: deze woorden zijn achterhaald. Als je andere teksten uit de bijbel er naast legt spreekt de bijbel zichzelf tegen.

Leg deze woorden dus maar naast je neer. We hebben moeite met deze bijbelwoorden.

Een allergie voor opdringerigheid, voor arrogantie.

Een neiging, misschien wel, om weerbarstige bijbelfragmenten naast ons neer te leggen.

Toch denk ik dat ook in dit, dat juist in dit bijbelgedeelte de kern van de boodschap van Jezus zit en de kern van het leven van ieder mens.

Die kern van de boodschap van Jezus is in één zin samengevat dit:

Het Koninkrijk van de Hemel/van God is dichtbij gekomen.

Maar wat is dat Koninkrijk?

Is dat niet iets onbereikbaars, hoog en ver?

Zo klinkt het misschien. Nee, met die woorden 'Koninkrijk van de hemel' schilderen bijbelschrijvers geen onbereikbaar ideaal.

Het is bijbelse vaktaal voor iets wat juist dichtbij te ervaren is. Met die woorden bedoelen ze: je kunt iets van God ervaren. Ook al gaat de naam God je verstand te boven. Al zul je nooit een volledig beeld van God krijgen. Je kunt wel 'iets van God' ervaren. Iets van God? Waar dan, hoe dan? Iets van God ervaren mensen in de omgeving van Jezus. Ze zien hoe Hij kijkt naar mensen. Met medelijden. Met ontferming bewogen, als een herder, zou je kunnen zeggen. Want Jezus zag de mensen als schapen zonder herder.

Ze zien hoe dat medelijden, die ontferming Jezus als het ware energie geeft, misschien was Hij zelfs wel boos, een heilige woede om alles wat gemaakt had dat die mensen er uitgeput en hulpeloos uitzagen. Boosheid niet om af te breken, maar boosheid gevoed door ontferming. Heilzame boosheid, die heel wil maken.

sfeer van de angst en de dood, tot levensmoed, tot leven wekt.

Ze merken dat zijn nabijheid zieke, melaatse en angstige mensen op de been helpt. Ze ervaren dat Hij mensen, die leven in de En ze denken: als ergens iets van God te merken is, dan is het daar. In zijn medelijden, zijn bewogenheid, in zijn ontferming, in zijn boosheid, in zijn woorden en daden.

Aan de ene kant klein en dichtbij.

Het grootste deel van de wereld merkte niets van wat Jezus daar deed. Niet met macht en geweld of uiterlijk vertoon trad Hij op, maar weerloos en open.

Jezus leefde die prachtige woorden voor: alles van waarde is weerloos.

Ontferming en boosheid. Zo kijkt Jezus. Zo laat Hij zichzelf zien. Toont Hij op een radicale manier zijn eigen gezicht.

Zo is in zijn omgeving iets van God, of in bijbelse taal zo is het koninkrijk van de hemel dichtbij.

Maar het stopt niet met Jezus. Zijn volgelingen, anderen kunnen voortzetten wat Hij heeft laten zien.

Het koninkrijk, iets van God, is niet alleen aan zijn persoon gebonden, maar steekt de kop op, telkens weer, op allerlei plaatsen, in de buurt van allerlei mensen.

Waar? Overal waar die ontferming en die boosheid zijn, overal waar mensen hun eigen gezicht tonen.

Daarom stuurt Jezus zijn leerlingen op weg met die onmogelijk lijkende opdrachten.

Ga op weg zonder goud of zilver, zonder extra kleren of schoenen, zonder stok.

Dat betekent ook iets voor ons.

Niet dat je al je bezit weg zou moeten doen.

Het betekent wel: aan Jezus' woorden en daden gestalte geven is niet van God is niet afhankelijk van goud of zilver, van mooie

kleding, van uiterlijk vertoon. Ieder mens kan iets van God laten zien.

Iedereen kan dat op zijn of haar eigen manier doen, want geen twee mensen zijn hetzelfde.

Toon jouw ontferming en boosheid op een manier die bij jou past.

Dat hoef je niet te doen met kracht en geweld.

Neem geen stok mee, waarmee je een ander van je af kunt houden.

Durf weerloos en kwetsbaar te zijn. Waar je op jouw manier met ontferming en boosheid je eigen gezicht toont, daar ontstaat het koninkrijk van de hemel.

Dat gebeurt overal, ver weg en dichtbij. Bij anderen en bij ons.

Maar kunnen we dat dan: zieken genezen? Doden opwekken?

Wij kunnen als mensen veel. We kunnen meer genezen dan ooit.

Maar we voelen ook wat we niet kunnen.

We stuiten op onze grenzen en we weten hoe machteloos je kunt zijn in de buurt van ziekte, van angsten, laat staan in de nabijheid van de dood.

Toch klinkt de oproep van Jezus om het juist in die richting te zoeken.

Om ons niet stuk te laten lopen op onze begrenzingsen. We kunnen misschien niet genezen, maar wel onze ontferming tonen. En zo een glimp van het Koninkrijk van God laten zien.

Daarom stuurt Jezus de twaalf er op uit. Als leerlingen zijn ze geroepen, toen ze vissers waren. Als Jezus hen de macht heeft gegeven om onreine geesten uit te drijven en zieken te genezen worden ze apostelen genoemd. Dat betekent 'gezondenen'.

Het zijn er niet voor niets twaalf: voor elke stam van Israël één. Al waren er in die tijd nog maar twee stammen over: Juda en Benjamin, die samen Judea vormden. De rest was hopeloos verdeeld. Met 'twaalf' droomt Mattheüs ervan dat het goede nieuws het geheel van Gods volk bereiken zal.

Hun eerste zorg is het goede nieuws en alle andere dingen zullen hen erbij gegeven worden.

Als gezondenen van God zijn zij het waard dat er voor hen wordt gezorgd. Omgekeerd mogen de apostelen onderzoeken wie het waard is om hen te ontvangen: waar zal hun boodschap in goede aarde vallen?

Troostend vind ik het dat mensen van God niet eindeloos hoeven leuren met hun verhaal. Ze hoeven niet over zich te laten lopen maar mogen verder trekken als er geen oor voor is.

Zo gaan zij op pad. En wij ook?
Dat wij met hen erin geloven:
in dat koninkrijk van God,

en dat eens de dag zal komen dat wij
onze ogen niet zullen geloven,
omdat we blijven geloven
deze droom het houdt.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk
ds. Hillegonda Ploeger